

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Vår referanse: 12/01036-4
Arkivkode: F40
Saksbehandler: Anne Jensen
Deres referanse: 201200643
Dato: 13.09.2012

Høringsuttalelse: NoU 2012-5 - Bedre beskyttelse av barns utvikling

KS har avgrenset uttalelsen til å omhandle forslaget om rettighetsfesting av barnevernloven. Forslaget er av stor betydning for kommunesektoren. En ytterligere rettighetsfesting vil blant annet si at barn skal ha en individuell rett til å motta hjelpetiltak. Konsekvensen vil - på den ene siden - være en større mulighet til å bruke tvang overfor foreldre. På den andre siden vil en rettighetsfesting kunne bety at andre tjenester oppfatter barnevernet som den tjenesten som skal sikre velferdsytelser til familier som sliter.

Barneverntjenesten bruker i dag en rekke ulike hjelpetiltak, eksempelvis barnehageplass, besøkshjem og foreldreveiledning. Den faglige utviklingen går i retning av at kommunene i større grad tilbyr ulike foreldrestøttende tiltak, eller andre hjelpetiltak som har som mål å forbedre omsorgsrelasjonene i familiene. Fordi forskning og annen kunnskap viser at det er slike tiltak som bidrar til at barn får det bedre. Det er vanskelig å se at den ønskede utviklingen på hjelpetiltakssiden vil profitere på en sterkere rettighetsfesting. Det bør heller satses på kompetanseheving og samarbeid mellom ulike tjenester, slik at kommunene kommer i en posisjon hvor de lettere kan samarbeide med familiene. Det ligger et potensiale i bedre samordning mellom tjenester, herunder harmonisering av lovverk. KS viser til sin høringsuttalelse til Flatø-utvalget, som utdyper disse synspunktene.

Utvalget begrunner forslaget med å vise til Flatø-utvalgets utredning (NOU: 2009:22 bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge). I tillegg vises det til: *...toneangivende juridiske forskere, Befring-utvalget, Barneombudet og en rekke interesseorganisasjoner*. Raundalen-utvalget ser ikke ut til å ha foretatt noen selvstendige vurderinger av de konsekvensene forslaget kan få. Når det gjelder kostnadsspørsmålet viser Raundalen-utvalget igjen til Flatø-utvalget. Konklusjonen der var at rettighetsfesting av barnevernloven ikke ville gi merkostnader, fordi barn og unge ikke vil få anledning til å kreve tjenester, som det ikke er behov for.

KS mener det virker lite troverdig når utvalget viser til at forslaget ikke vil bety noen kostnadsvekst. Det er vanskelig å se at en rettighetsfesting ikke fører til at flere barn ikke kommer til å motta hjelpetiltak.

Et annet, og svært viktig argument mot rettighetsfesting, er de konsekvensene det kan få for både barn og foreldre. Av rettssikkerhetshensyn ligger det omstendelige prosedyrer til grunn for å bruke tvang. Tvangssaker er svært ressurskrevende for barneverntjenesten, de er omstendelige og det kan ta lang tid å

få et endelig vedtak fra fylkesnemd eller domstol. I dag er det 7-8 måneders beramningstid i flere av fylkesnemdene. Det er vanskelig å se at en ytterligere rettsliggjøring av barnevernet vil gi en bedre tjeneste. Det kan tvert i mot virke mot sin hensikt. En risikerer at både foreldre og offentlige instanser i større grad unngår å kontakte barneverntjenesten. For å gi riktig hjelp til utsatte barn bør det være langt viktigere å satse på samarbeid mellom tjenester og instanser, og på kompetanseheving.

KS vil for øvrig minne om sin høringsuttalelse til Flatøy-utvalget (2010). Til den saken uttalte hovedstyret:

- *KS stiller seg tvilende til at sterkere rettighetsfesting i barnevernloven vil gi et bedre samlet tjenestetilbud til utsatte barn og unge. For det første mener KS at det primært er kommunenes ressursgrunnlag som er hovedutfordringen for tjenesteproduksjon etter helse- og velferdslovene, ikke manglende rettighetsfesting. For det andre vil målgruppa være tjent med at debatten vris mer til hvordan barnevernlovens grenser til andre tjenester og lover kan praktiseres på en måte som sikrer at enkeltbarn/-familier får mest mulig adekvat hjelp.*

Sigrun Vågeng
adm.direktør

Helge Eide
områdedirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk

Vedlegg: Protokoll fra hovedstyrets behandling av saken (22.06.12)

Kopi: Kommunal- og regionaldepartementet

Vedlegg

12/44 Høring - NoU 2012-5 - Bedre beskyttelse av barns utvikling

Saksfremlegg datert 25.05.2012.

Forslag fra Line Skøii Vennesland, Frp:

Endring, 1. kulepunkt: KS mener det er viktig å vektlegge det biologiske prinsipp.

Merknad til saksframstillingen fra Ivar Johansen, SV:

Saksframstillingen refererer styrebehandling 31. august 2010 feil. Avsnittet det refereres til ble ikke vedtatt enstemmig. Mitt alternative forslag fikk 6 stemmer (1 Fr.P, 4 Ap og 1 SV):

Forslag fra Ivar Johansen, SV:

Alternativ til 2. strekpunkt:

KS mener at det primært er kommunenes ressursgrunnlag som er hovedutfordringen for tjenesteproduksjon etter helse- og velferdslovene, ikke manglende rettighetsfesting.

Målgruppa vil være tjent med at debatten vris mer til hvordan barnevernslovens grenser til andre tjenester og lover kan praktiseres på en måte som sikrer at enkeltbarn/-familier får mest mulig adekvat hjelp.

KS sitt generelle syn er at handlingsfrihet og lokal frihet samlet sett gir den beste ressursutnyttelse og det beste tjenestetilbudet til innbyggerne. Rettighetslovgivning bør derfor begrenses til et minimum, og KS er åpen for at tilstrekkelige tjenester til særs utsatte barn og unge kan være et slikt saksområde.

Avstemning:

Forslag fra Line Skøii Vennesland fikk 2 stemmer (2 Frp) og falt.

Forslag fra Ivar Johansen fikk 7 stemmer (2 Frp, 4 Ap, 1 SV) og falt. Administrativ direktørs forslag ble vedtatt med 8 stemmer, inkl. styreleders dobbeltstemme (3 H, 2 SP, 1 Krf, 1 V, 1 KS Bedrift).

Vedtak

Hovedstyret gir administrasjonen fullmakt til å uttale seg om NOU 2012:5, basert på følgende:

- KS uttaler seg ikke om endret vektlegging av det biologiske prinsipp.
- KS fraråder at forslaget om rettighetsfesting av barnevernloven følges opp.